

Vergaderjaar 2021–2022

36 048

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB) voor het jaar 2022 (Eerste incidentele suppletoire begroting inzake financiële steun Oekraïne via Wereldbank)

Nr. 3

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 maart 2022

Middels deze brief informeer ik uw Kamer over het besluit van het kabinet om een garantie af te geven van EUR 100 mln. voor de cofinanciering van de voorziene begrotingssteun door de Wereldbank aan Oekraïne. In de nacht van 23 op 24 februari jl. is Rusland een aanvalsoorlog begonnen tegen Oekraïne. Het kabinet veroordeelt de Russische invasie in Oekraïne in de sterkst mogelijke bewoordingen. Hoewel het waarborgen van de veiligheid van de Oekraïense bevolking en het de-escaleren van het conflict de hoogste prioriteit heeft, is het ook van groot belang dat Oekraïne macro-economisch niet verder destabiliseert en dat het land in deze tijden voldoende financiële middelen tot haar beschikking heeft.

De invasie door Rusland heeft ten aanzien van Oekraïne geleid tot risico-aversie en het terugtrekken van kapitaal uit het land, waardoor de toegang tot financiële markten voor Oekraïne ernstig is bemoeilijkt. Het conflict leidt daarnaast tot het oplopen van het begrotingstekort. Daarom heeft de Oekraïense overheid dringend behoefte aan financiële steun, waar Oekraïne de internationale gemeenschap ook met nadruk om heeft verzocht. Het Kabinet vindt het van noodzakelijk belang om hieraan zo spoedig mogelijk gehoor te geven en schaaft zich bij landen als de Verenigde Staten, Canada, het Verenigd Koninkrijk, Italië, Frankrijk en Japan.

De Wereldbank heeft recent te kennen gegeven voorbereidingen te treffen voor het leveren van begrotingssteun ter waarde van USD 350 miljoen. Via deze *Development Policy Loan* (DPL) zal er ongeoormerkte begrotingssteun worden geleverd, om zo bij te dragen aan het verkleinen van het financieringsgat van Oekraïne. Omdat de voorziene lening een opvolging is van geleverde begrotingssteun aan Oekraïne in 2021, biedt het de Wereldbank de mogelijkheid om op een snelle manier aanvullende steun te verlenen. Met de voorziene begrotingssteun van USD 350 miljoen wordt de landenlimiet van de Wereldbank voor Oekraïne bereikt. Vanwege

de hoge financieringsbehoefte van Oekraïne heeft de Wereldbank haar aandeelhouders daarom verzocht om via cofinanciering bij te dragen aan deze lening. Het kabinet heeft besloten dat deze financiering een effectieve mogelijkheid biedt om in samenwerking met een multilaterale partner bij te dragen aan de financiële steun van Oekraïne.

Nederland zal een garantie van EUR 100 mln. afgeven op een lening bovenop de voorziene begrotingssteun van USD 350 mln. van de Wereldbank. Vanwege de AAA-rating van Nederland is de Wereldbank met deze garantie in staat om EUR 100 mln. aan aanvullende financiering aan Oekraïne te verstrekken.

De samenwerking met de Wereldbank voor het leveren van financiële steun is voor Nederland van grote toegevoegde waarde. De Wereldbank is een belangrijke partner van Nederland, heeft diepgaande kennis van de financieel-economische situatie in het land en is voor het beheer en monitoring van de lening een betrouwbare instelling. Als onderdeel van de Nederlandse kiesgroep heeft Nederland binnen de Wereldbank een hechte relatie met Oekraïne.

De lening blijft afhankelijk van de ontwikkeling van de situatie in Oekraïne. Zoals eerder aangegeven heeft de Wereldbank goed zicht op de situatie in Oekraïne, en biedt dat bescherming tegen politieke risico's. Mocht er een regimeverandering plaatsvinden in Kiev, dan behoudt Nederland de mogelijkheid de garantie alternatief in te zetten ten gunste van de bevolking van Oekraïne.

Door de garantie af te geven voor cofinanciering van de DPL zal in 2022 de Nederlandse garantie aan de Wereldbank met EUR 100 mln. stijgen. Een garantie heeft geen effect op de uitgaven, zolang deze niet wordt ingeroepen. De onzekere impact van de crisis op de Oekraïense economie betekent dat het risico bestaat dat de garantie (ten dele) wordt ingeroepen. Het Wereldbankraamwerk kent een aantal risicomitigerende maatregelen: zo beoordeelt de Wereldbank de schuldhoudbaarheid van Oekraïne en de gegarandeerde leningen vallen deels onder de de facto *preferred creditor* status van de Wereldbank. Dit verkleint het risico dat de garantie daadwerkelijk wordt ingeroepen, waardoor er op dit moment geen uitgavenraming in de begroting zal worden opgenomen.

De budgettaire verwerking vindt u in bijgevoegde incidentele suppletore begroting van Financiën (Kamerstuk 36 048). Omdat de oorlogssituatie in Oekraïne dwingt tot snel handelen, acht het kabinet het in dit geval wenselijk om – vooruitlopend op formele autorisatie door beide Kamers – uitvoering te geven aan het besluit tot het afgeven van een garantie aan de Wereldbank als cofinanciering van de voorgenomen DPL. Met voorgaande wordt gehandeld conform artikel 2.27, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2016. In de bijlage¹ vindt u het toetsingskader risicoregelingen Wereldbank Oekraïne.

De Minister van Financiën,
S.A.M. Kaag

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl